

NOTÍCIA SOBRE ARTISTES DE L'ARQUEBISBAT DE TARRAGONA (S. XVII-XVIII)

Els arxius de protocols i parroquials que es guarden a l'Arxiu Històric Arxidiocesà de Tarragona (= A.H.A.T.) són una font important per conèixer el moviment artístic que es produí a l'arquebisbat de Tarragona. En aquestes notes oferim als interessats en el tema una sèrie de registres referents a diverses obres dutes a terme a les parròquies de l'esmentada demarcació. Hem pensat que una primera etapa d'aquest treball seria el donar els noms dels artistes, les obres que feien, el lloc on les executaven i la font on es troba la notícia.

Una segona etapa d'aquest treball podrà ésser resseguir «in situ» l'estat d'aquestes obres, sempre que no hagin desaparegut, i editar els textos complets dels contractes signats el seu dia.

Els tipus d'obres que es contracten són diversos; hom podrà comprovar que hem inclòs des d'escultors i pintors fins al que podem considerar com artesans (per exemple, els dauradors).

La manca d'estudis sobre el període fa pensar que són temps poc brillants per al món de l'art a casa nostra, però el seguiment de les fonts esmentades ens demostren que l'activitat artística del moment seguia el seu curs, malgrat els problemes socio-econòmics de l'època.

* * *

1628, gener, 20.

Rafael Rocafort de Reus. Escultor. És contractat pels confreres de la confraria del Sant Nom de Jesús de Maspujols, per fer un retaule sota aquesta invocació.

A.H.A.T. Arxiu de Maspujols, Man. Not. anys 1608-1660, fol. 74 v.

1631, novembre, 20.

Benet Baró, escultor, es compromet a fer el retaule de Sant Blai per a l'església de Guimerà.

A.H.A.T. Arxiu de Guimerà, Man. Not. anys 1629-1639.

1632, desembre, 12.

Jeroni Cosida, natural d'Osca, és contractat per pintar el retaule del Sant Nom de Jesús de la parròquia de Maspujols.

A.H.A.T. Arxiu de Maspujols, Man. Not. anys 1608 -1660, fol. 115 v.

1635, desembre, 21.

Simó Solanes, de Constantí, pintor, és contractat per pintar el retaule de Sant Sebastià de Puigtinyós (actual Montferri).

Puigtinyós. Arxiu Parroquial. Man. Not. any 1634, fol. 103 v. i r.

1638, maig, 2.

Bernat Tàpies, de Constantí, pintor, és contractat per pintar el sagrari de l'església de Creixell.

Creixell. Arxiu Parroquial. Man. Not. anys 1630-1653, s./f.

1682, maig, 23.

Josep Fontanilles, de Reus, escultor, es compromet a fer un Sant Crist per a l'església de Creixell.

Creixell. Arxiu Parroquial. Man. Not. anys 1666-1695, f. 184 v.

1686, maig, 5.

Josep Blanch, escultor, documentat a Ulldemolins com habitant de la vila.

A.H.A.T. Arxiu Parroquial d'Ulldemolins. Llibre de notes. Anys 1692-1711.

1694, agost, 16.

Joan Oliver, de Valls, escultor. Confessa haver rebut de Lluís Bonifaç, escultor, 170 lliures per haver fet l'arquitectura del retaule de Sant Isidre de l'església d'Arbeca.

A.H.A.T. Arxiu d'Arbeca. Man. Not. any 1688, fol. 198 r.

1697, març, 24.

Francesc Sans, escultor de Reus, confessa haver rebut 450 lliures per l'obra d'escultura i talla del retaule de la Capella del Santíssim Sagriment de l'església d'Arbeca.

A.H.A.T. Arxiu d'Arbeca. Man. Not. any 1688, fol. 262 r.

1697, març, 24.

Bertran Fàbregas i Joan Mayner, de Reus, reben 450 lliures pel treball de daurar el retaule de la Capella del Santíssim Sagrament d'Arbeca.

A.H.A.T. Arxiu d'Arbeca. Man. Not. any 1688, fol. 263 v.

1637, novembre, 20.

Simó Solanes, pintor, habitant a Tarragona, és contractat per fer el retaule de Sant Isidre de Puigtinyós (actual Montferri).

Puigtinyós. Arxiu Parroquial. Man. Not. any 1634, fol. 219 v. i r.

1636, novembre, 9.

Bernat Perelló, imaginari i escultor, habitant a l'Arboç, és contractat per fer un retaule per a la vila de Puigtinyós (actual Montferri).

Puigtinyós. Arxiu Parroquial. Man. Not. any 1654, fol. 168 v. i r.

[1693]

Amorós, escultor, signa un document conforme ha rebut una faneca de blat com a pagament del retaule de Santa Anna que està fent per a la vila de Riudoms.

A.H.A.T. Arxiu Parroquial de Riudoms. Llibre del Mons Pietatis de la Congregació de Santa Anna de Riudoms, 1693, s. f.

1704, desembre, 7.

Salvador Perarnau, de Manresa, escultor, confessa haver rebut un primer pagament junt amb Salvador Rovira, també escultor, per l'obra del retaule major dels Omells de Nagaya.

A.H.A.T. Arxiu dels Omells de Nagaya. Man. Not. anys 1632-1790, full solt.

1704.

Laurent Angli, habitant a Ulldemolins i escultor, signa un document com a avalador.

A.H.A.T. Arxiu d'Ulldemolins. Man. Not. anys 1692-1711, s/f.

1711, agost, 30.

Francesc Olives, de Reus, daurador. Acordà amb el rector i jurats d'Ulldemolins fer els següents treballs: daurar el rosari i la peanya de la Mare de Déu del Roser, encarnar el rostre i les mans d'aquesta imatge, més la de l'Infant Jesús. Daurar la corona de la imatge de la llitera de la Mare de Déu d'Agost. I pintar la grada de la llitera i tota la resta, incloent-hi quatre canelobres.

A.H.A.T. Arxiu d'Ulldemolins. Man. Not. anys 1672-1711, s/f.

1718, març, 6.

Jacint Vila, de Valls, escultor, rep 50 lliures pel treball del retaule de Sant Joan Baptista de Vila-rodona.

Museu de Vila-rodona, lligall núm. 7.

1720, gener, 19.

Blay Fraga, escultor de la vila de Móra d'Ebre, se'l menciona com autor del retaule de Sant Francesc Xavier, de la Pobla de Montornès.

Creixell. Arxiu Parroquial. Papers varis.

1728, juliol, 26.

Josep Cabré, pintor de Riudecols, és nomenat per Isidre Llabarà com procurador.

A.H.A.T. Arxiu Parroquial de Mont-roig. Man. Not. anys 1728-1729, s. f.

1731, juliol, 22.

Francesc de Borja, escultor de Tarragona, rep 225 lliures pel seu treball al retaule de Sant Miquel de Bràfim.

Bràfim. Arxiu Parroquial. Man. Not. s. f.

1735, maig, 30.

Josep Cervera, d'Alforja, daurador, és contractat per daurar el retaule del Roser de l'Aleixar.

A.H.A.T. Arxiu Notarial de l'Aleixar, anys 1726-1752, fol. 310-311.

1750, agost, 30.

Traver, escultor, fa un tabernacle per a la Confraria de Sant Elm de Torredembarra, per preu de 55 lliures 12 sous.

Torredembarra. Arxiu Parroquial. Llibre de la Confraria de Sant Elm, s/f.

1775, setembre, 1.

Pere Camo, de Vilabella, daurador, contracta el daurat del retaule del Roser d'Alforja.

Alforja. Arxiu Parroquial. Llibre de la Confraria de Nostra Senyora del Roser. Any 1773, s. f.

1788, juliol, 21.

Antón Garcés, de Pradell, escultor. Confessa haver rebut 300 lliures pel treball del retaule de la Confraria del Santíssim de Vilanova de Prades.

A.H.A.T. Arxiu Parroquial de Vilanova de Prades. Llibre de la Confraria del Santíssim. Anys 1781-1788, fol. 7 v.

1793, desembre.

Johannes Ketembacker, alemany, daurador i pintor.

A.H.A.T. Arxiu Parroquial de Ciutadilla. Llibre de Sant Miquel, s/f.

1795, setembre, 26.

Bernat Berdú, daurador, rep junt amb Pau Rubiol, 130 lliures a compte de les 360 per daurar, estofar i encarnar quatre matrones del cambril del santuari de la Mare de Déu de Passanant.

A.H.A.T. Arxiu Parroquial de Passanant. Llibre de la Confraria de la Mare de Déu, s/f.

1798, agost, 28.

Francesc Colat, de Torredembarra. Daurà el retaule del Roser de Renau.

A.H.A.T. Arxiu Parroquial de Renau. Lligall de papers varis.

MERCÈ VIDAL I SOLÉ